

Omdenken om de wereld te redden

Tekst en beeld: RIJS

Om de klimaatdoelstellingen te halen, moeten we snel alternatieven vinden voor 'het gehaktballetje van de gewone burger,' zoals politici het in verkiezingstijd noemen. In deze strijd tegen de klok smeedt Petra Koenders een onwaarschijnlijk pact tussen concurrenten.

Petra Koenders: "In het klimaatakkoord van Parijs ligt een duidelijk doel vastgelegd. In 2035 moet het eiwit in ons dieet voor vijftig procent uit plantaardige bron komen. Daar zijn we nog lang niet en in het huidige tempo gaan we het ook niet halen.

Voor consumenten lijkt het misschien dat het hard gaat. In de schappen liggen steeds meer vleesvervangers. Probleem is dat het gebruikte eiwit vaak uit verre oorden komt. Alleen met lokale eiwitbronnen kunnen we het aanbod duurzaam opschalen.

Wat de eiwittransitie nu nodig heeft – en snel ook – is een veel grotere diversiteit aan plantaardige eiwitbronnen. Zodat we overal ter wereld over opties beschikken om op milieuvriendelijke wijze in voedzame eiwitten te voorzien. De komende jaren zullen bepalend zijn."

Kunnen we vanuit onze regio bijdragen aan de eiwittransitie, op een schaal die wereldwijd impact heeft? GPEC – Green Protein Excellence Center – gaat er vol voor.

GPEC is een samenwerking op initiatief van Cosun, met The Protein Brewery (op foto: directeur

Wim de Laat), BioscienZ, HAS University en Rabobank Zuidwest-Nederland. "Het is onze missie om innovatie een boost te geven door start-ups en scale-ups op een laagdrempelige manier te ondersteunen. Bijvoorbeeld door labfaciliteiten ter beschikking te stellen, kennis te delen en onderzoek mogelijk te maken." Petra Koenders is General Manager van GPEC.

"Aan tafel zitten mensen met de intentie om samen te werken voor een hoger doel – maar hun rol bij GPEC is niet de enige. Het belang van hun onderneming of werkgever, maakt het lastig om de kaarten open op tafel leggen. Toch is het niet zo'n gek idee om met concurrenten samen te werken en nieuwkomers in de markt op gang te helpen.

Om vanuit onze regio waardevol bij te dragen aan de eiwittransitie, hebben we een sterke lokale keten nodig. De eiwittransitie kent zoveel facetten. Het gaat echt niet lukken als we als concurrenten blijven opereren."

De partners van GPEC willen gezamenlijk bijdragen aan de ontwikkeling van een gezonde keten, zodat individuele bedrijven succesvol kunnen zijn.

"Bij de oprichting van GPEC begonnen we met een houtskoolschets: het creëren van een regionale ontmoetingsplek voor mensen en bedrijven die bezig zijn met de eiwittransitie. Het bleek lastig om vervolgens tot concrete plannen te komen. Wat willen we nou concreet bieden? Daarover leefde bij iedereen eigen ideeën.

Dat we elkaar in coronatijd niet konden ontmoeten, maakte het niet makkelijker. In gesprek hierover met REWIN ontstond het idee om creativiteit toe te voegen aan het proces. Zo kwamen we bij Rob Peeters van Handpicked Agencies en Sjef Kuijsters van Procreate Design."

Petra Koenders werkte eerder samen met Sjef Kuijsters. Als voormalig directeur van de Green Chemistry Campus heeft ze onder meer BioVoice opgezet, nu een waardevol programma voor circulaire en biobased business-innovaties. Ook aan dat proces leverde Sjef een bijdrage.

Het creatieve duo begrijpt de uitdaging van GPEC en voelt zich snel thuis in de materie. Ze organiseren twee intensieve online workshops om het globale plan concreet in te vullen.

"Sjef en Rob hebben de workshops zo ingericht dat we al pratende uit de rol van concurrenten konden komen. Dankzij hun gedegen voorbereiding, konden ze discussies prikkelen en het proces impulsen geven.

Als eiwit-technen richten we ons op een heel specifiek onderwerp. We gaan de diepte in. Creatieven hebben een bredere oriëntatie. Ze zetten aan tot omdenken en helpen met het vinden van cross-overs naar andere kennisgebieden. Tijdens de workshops hebben we de meerwaarde van creatief denken ondervonden. Sjef en Rob kwamen met vragen die we uit onszelf nooit hadden kunnen bedenken."

De GPEC partners hebben de workshops als verrassend en waardevol ervaren. Aan het eind van het traject lag er een basisset voor communicatie.

"Dankzij de workshops zijn we gezamenlijk tot een propositie gekomen – zo ver hebben Sjef en Rob ons gebracht. Ze hebben een plan voorgelegd voor de verdere uitwerking ervan.

Sjef en Rob hadden het idee om onze regio weg te zetten als wereldwijde eiwit-hotspot, zeg maar het silicon valley van de eiwittransitie. Dat is misschien de valkuil van een brede oriëntatie. Creatieven kunnen in hun enthousiasme doorschieten.

Als ingewijden snappen we namelijk heel goed dat het niet uniek is wat we doen in Nederland. In de hele wereld richten mensen en bedrijven zich op deze uitdaging. En dat is maar goed ook, want vanuit Dinteloord alleen kunnen we de wereld niet redden. We ontwikkelen dan ook samenwerkingen met andere initiatieven, bijvoorbeeld in Delft (BPF en Planet-B.io) en Helmond (FTB).

De transitie van dierlijk naar plantaardig eiwit moet echt op stoom gaan komen. We hebben van alles meer nodig. Meer onderzoek, meer innovatie, meer ondernemers, meer instroom van professionals. Hoe kunnen we als GPEC waardevol bijdragen? Dat willen we bepalen op basis van de vragen die komen.

We vonden snel een creatieve partij om de propositie praktisch uit te werken: Wardtaal uit Breda. De website gpec.nl is live, de eerste aanvragen zijn binnen en we kunnen gericht stappen zetten met GPEC."

Zoals de creatieve sector als geheel functioneert, dat is wat we willen bereiken voor de eiwittransitie: individuele bedrijven met eigen specialisaties, die samen een sterke keten vormen.

